

Tariffkonferansen 2021

 RAGNHILD HENRIKSEN LØKEN, NESTLEDER SENTRALT FORHANDLINGSUTVALG

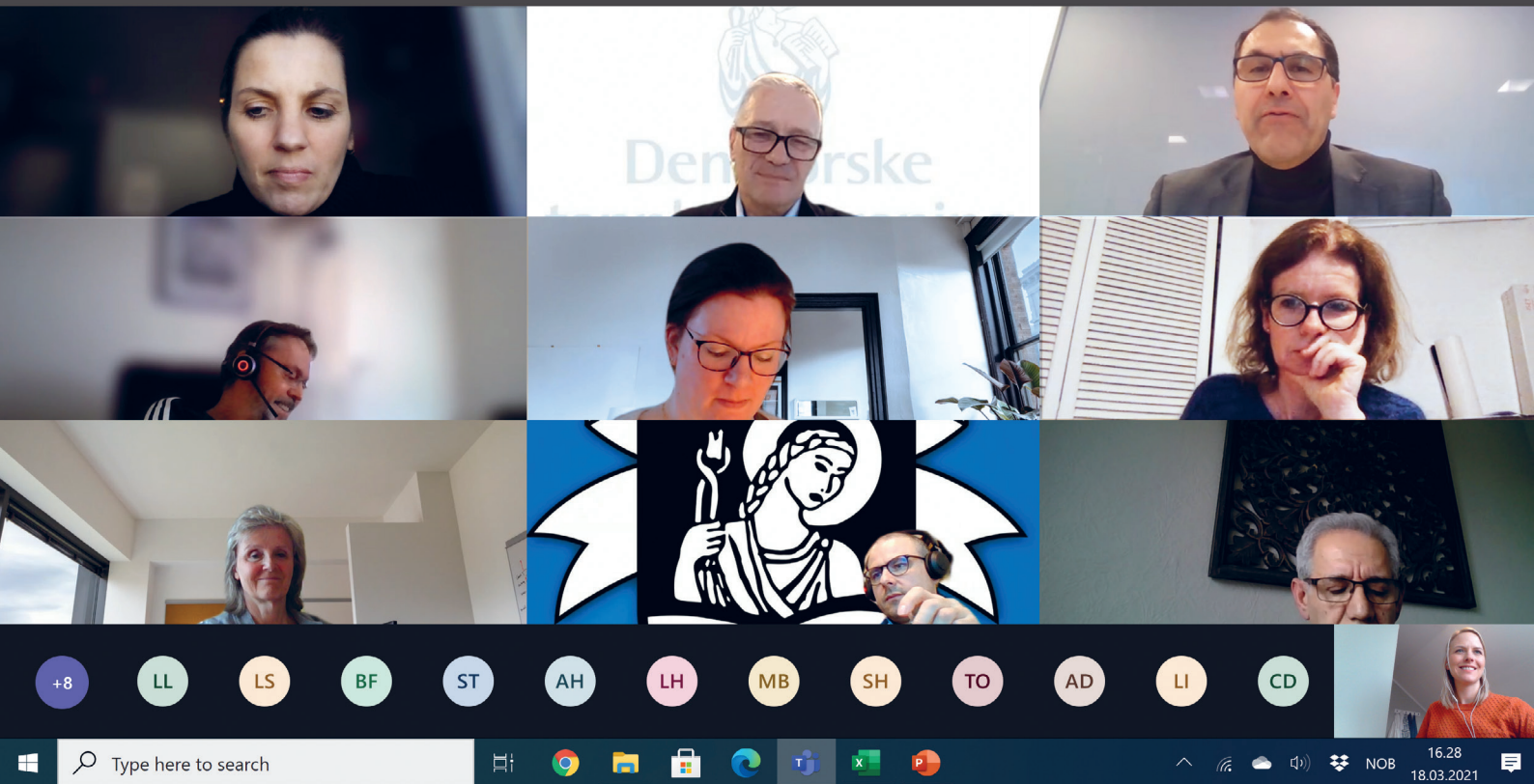
Mens fjorårets tariffkonferanse ble gjennomført med håndsprit, litt færre klemmer enn normalt og en naiv tro på at koronaviruset ikke kom til å påvirke oss nevneverdig – ble årets konferanse utført i ekte pandemistil: på Teams. 34 deltakere fra fylkeskommuner, universiteter, studentsamskipnad, Helsedirektoratet, NTFs sekretariat og presidentskap samlet seg foran hver sin PC for å diskutere fjorårets lønnsoppgjør og prøve å spå litt om fremtiden.

Tariffkonferansen gjennomføres årlig for de tillitsvalgte i offentlig sektor og har som formål å drøfte strategier for årets tariffoppgjør, drøfte NTFs krav til tariffoppgjørene, orientere om sentrale og lokale lønnsoppgjør, og bidra med opplæring av tillitsvalgte innen lønns- og arbeidsvilkår. Som et bakteppe for årets konferanse var lønnsoppgjøret 2020 et av de mest sparsommelige lønnsoppgjørene i offentlig sektor på mange år. Pandemien førte til at de sentrale oppgjørene ble utsatt til høsten 2020 og det ble lagt stor vekt på at lokale forhandlinger i offentlig sektor måtte ta inn over seg både resultatet for frontfaget (konkurransetsatt industri) og det faktum at 2020 var et kriseår. Dette førte til at mange av våre tillitsvalgte i fylkeskommunene satt i lønnsforhandlinger der det stort sett var snakk om både lite rom til forhandling og at arbeidsgiverne kom med tilbud langt under 1 % lønnsvekst.

Følgelig ble det derfor forhandlingsbrudd i over halvparten av fylkeskommunene med påfølgende nemndsbehandling. Dette har gitt både Sentralt forhandlingsutvalg og de lokale tillitsvalgte mange erfaringer som vi bygger videre på når vi går inn i årets mellomoppgjør.

En annen organisasjon som sto i mange lokale forhandlingsbrudd i fjorårets lønnsoppgjør var NITO, og fagansvarlig i NITO-Kommune, Beate Sire Dagslet, holdt et interessant innlegg der hun pekte på de utfordringene de hadde møtt på gjennom sin deltakelse i 50 brudd i fjor. Deres erfaring var at det skal mye til for at nemndene gir arbeidstakerne medhold, og de har i etterkant gått gjennom mange av kjennelsene for å se hvordan man kan argumentere for å nå frem i enda større grad. Tvistemuligheten i de lokale forhandlingene er ikke ideell, og dette er trolig noe som vil bli diskutert i forhandlinger om tariffavtalen i årene fremover.

På tariffkonferansen får de lokale tillitsvalgte og den jobben de gjør mye oppmerksomhet. Men blikket rettes også mot det sentrale arbeidet til NTF. President Camilla Hansen Steinum holdt et innlegg der hun informerte om hovedstyret og presidentskapets arbeid den senere tiden. Ikke uventet har pandemien krevd mye arbeid, og dette kommer i tillegg til de mange faste oppgavene hovedstyret har: høringsvar,

Skjermdump fra NTFs tariffkonferanse 2021.

arbeidsgrupper og kontinuerlig arbeid med å få politikere til å ha tannhelse på dagsorden. I år er det stortingsvalg, så dette har særlig fokus nå for tiden.

Hvert år sendes det inn store mengder anonymiserte lønnsdata til Sentralt forhandlingsutvalg fra både universiteter og fylkeskommuner. Dette brukes til statistikkformål, og denne statistikken presenteres for de tillitsvalgte på tariffkonferansen. Kjønnfordeling, aldersfordeling og hvilken spredning man ser i lønnsnivå innenfor ulike stillingskategorier er blant de tingene som blir presentert. Noen sannheter er hevet over enhver tvil: Den offentlige tannhelsetjenesten består av et stort overtall unge kvinner, det er en større andel menn enn kvinner som tar på seg lederansvar, og lønnsnivået på universitetene er ikke konkurransedyktig med hverken fylkeskommuner eller privat sektor. Statistikken gir de tillitsvalgte en referanseramme for situasjonen i egen virksomhet, og brukes av flere som forberedelse inn mot lokale forhandlinger.

NTF har representanter i alle Akademikernes ulike utvalg, og det ble avgitt presentasjoner og rapporter fra Akademikerne Stat og Akademikerne Helse og SAN. Mangeårig

tillitsvalgt ved Lovisenberg sykehus og utvalgsmedlem i Akademikerne Helse, Stefan Axelsson, gir seg når han nå har oppnådd pensjonsalder. Vi vil takke ham for innsatsen han har lagt ned.

Når man nå skal rette blikket fremover går man en spennende vår i møte: NHO har vært ute med forventninger om at lønnsoppgjøret skal ligge lavere enn prisveksten, altså real-lønnsnedgang, for konkurranseutsatt industri. Siden konkurranseutsatt industri påvirker alle de andre lønnsoppgjørene (frontfagsmodellen) har dette ført til kraftige reaksjoner. Flere av arbeidstakerorganisasjonene med medlemmer i KS-området, staten og Spekter-området (offentlig sektor) opplevde at de ble den tapende part i fjorårets oppgjør og vil ha dette kompensert i år. Det er steile fronter inn mot det sentrale oppgjøret. Frontfagsmodellens rolle og intensjon er oppe til diskusjon i flere organisasjoner og pandemien er fremdeles en særdeles stor del av virkelighetsbildet vi står i. Det er med andre ord mye som kan skje i løpet av våren og mye som kan påvirke de lokale forhandlingene som gjennomføres på høsten.